

Seat No. : _____

NL-107

December-2015

B.Com., Sem.-III

**Core Elective-202 : Banking
(Indian Banking System)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોનાં ગુણ દર્શાવે છે.

1. ભારતના આર્થિક વિકાસમાં બેંકોનો ફાળો સવિસ્તાર સમજાવો. 14
અથવા
ભારતીય બેંકિંગ ક્ષેત્રનું સંગઠિત અને અસંગઠિત માળખું સવિસ્તાર સમજાવો.
2. ભારતમાં રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકોની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ વર્ણવો. 14
અથવા
ઈમ્પીરિયલ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની રાષ્ટ્રીયકરણની પ્રક્રિયા સમજાવો.
3. 1991 પછીનાં ભારતમાં બેંકિંગ ક્ષેત્રનાં વલણો તપાસો. 14
અથવા
ભારતીય સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાનું માળખું સમજાવી, તેની કામગીરી વર્ણવો.
4. ભારતમાં વ્યાપારી બેંકોનાં આધુનિક કાર્યોની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. 14
અથવા
ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)
(1) વિદેશી બેંકનાં કાર્યો
(2) ICICI બેંક
(3) યશ બેંક
(4) સીટી બેંક

5. નીચે આપેલાં વિધાનો ફરીથી લખીને ખરાં (✓) કે (X) ખોટાંની નિશાની કરો :

14

- (1) આધુનિક બેંકોનાં પૂર્વજો સોનીઓ અને શાહુકારો હતા.
- (2) પ્રાદેશિક બેંકોની શરૂઆત 1956થી થઈ હતી.
- (3) HDFCની રજીસ્ટર્ડ ઓફિસ મુંબઈમાં આવેલી છે.
- (4) અસંગઠિત વિભાગમાં RBI બેંકનો સમાવેશ થાય છે.
- (5) વ્યાપારી બેંકોનું રાષ્ટ્રીયકરણ 1969માં કરવામાં આવ્યું હતું.
- (6) વેપારી બેંકો માત્ર ધિરાણ આપવાનું જ કાર્ય કરે છે.
- (7) સીટી (City) બેંક એ વિદેશી બેંક છે.
- (8) યશ બેંક એ જાહેર ક્ષેત્રની બેંક છે.
- (9) ઈમ્પીરીયલ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાનું રાષ્ટ્રીયકરણ 1921માં કરવામાં આવ્યું હતું.
- (10) SBIની કુલ સહાયક બેંકોની સંખ્યા (14)થોડ છે.
- (11) બેંક રેટ RBI દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે છે.
- (12) અમેરિકન એક્ષપ્રેસ બેંક “AmEx” નાં ટૂંકા નામથી પણ ઓળખાય છે.
- (13) ભારતમાં હાલ નાણાં બહાર પાડવાની “ન્યૂનત્તમ અનામત પદ્ધતિ” અમલમાં છે.
- (14) SBI એ ભારતની સૌથી મોટી વાણિજ્યક બેંક છે.